Universitetet i Bergen
Det medisinsk-odontologiske fakultet

Styresak: 64/16

Sak nr.: 2015/11516

Møte: 22.06.2016

Prosjektskisse for ny studieplan – Integrert masterprogram i odontologi

Hva saken gjelder

Høsten 2015 ble det igangsatt et arbeid for å revidere gjeldende studieplan for Integrert masterprogram i odontologi. Programutvalg for odontologiske fag har lenge sett behovet for en revisjon, men arbeidet har blitt skjøvet på med bakgrunn i den pågående revisjonen av medisinstudiet.

Det ble høsten 2015 opprettet to arbeidsgrupper. Arbeidsgruppe 1 fikk som mandat å foreslå tiltak for å effektivisere klinikkdrift i forhold til ulik arbeidstid for klinikk- og undervisningspersonell, samt se på plassering av teoretisk undervisning medformål å utnytte undervisningslokaler mest mulig effektivt. Gruppen leverte sin rapport i januar 2016.

Arbeidsgruppe 2 ble gitt et mer langsiktig mandat rettet mot planlegging av en revidert studieplan for odontologistudiet. Gruppen har, som en innledende del av dette arbeidet, levert en prosjektskisse som skal danne grunnlag for det videre arbeidet. I prosjektskissen inngår :

- Målsetning for ny studieplan
- Grunnleggende rammer for teoretisk og klinisk undervisning
- Fremdriftsplan for videre arbeid
- Oversikt over underarbeidsgrupper, med arbeidsområder og ansvarlige

Prosjektskissen legges frem for fakultetsstyret.

Forslag til vedtak

1. Styret tar prosjektskissen for studieplan i odontologi til orientering.

2. Styret gir sin tilslutning til at studieplanarbeidet fortsetter i tråd med de prinsipper og tidsfrister som er skissert i dokumentet.

Inger Hjeldnes Senneseth
fakultetsdirektør

Ørjan Leren
seksjonsleder

07.06.2016/EIDA

Vedlegg:

- Forslag til ny studieplan i odontologi (prosjektskisse)

Forslag til ny studieplan i odontologi

Prosjektleder Marit Øilo

Innhold

Bakgrunn for behovet for ny studieplan i odontologi 3
Mandat for arbeidsgruppe 2 4
Målsetning for ny studieplan i odontologi 4
Hovedmål 4
Delmål studenter 4
Delmål institutt 4
Ny studieplan 5
Teoretisk undervisning: 5
Klinisk undervisning 5
Vurderingsformer i klinikk og teori 6
Praksisstudiet: 6
Fremdriftsplan for Arbeidsgruppe II 6
Underarbeidsgrupper og deres arbeidsoppgaver 7

Bakgrunn for behovet for ny studieplan i odontologi

Bakgrunnen for arbeidet med ny studieplan er flersidig. For det første er det veldig skjev arbeidsbelastning i studiehverdagen for studentene (basert på studentevalueringer de siste 10 årene). Studentene opplever lav grad av arbeidsbelastning i de første tre semestrene og ekstremt stor arbeidsbelastning på 5., 7. og 8. semester. Studentene opplever i tillegg at de har liten mulighet for å styre sin egen studiehverdag etter 3. semester, da det er mye timeplanlagt og obligatorisk undervisning på dagtid (30-37 timer per uke). I tillegg har studentene oppgaver på laboratoriet og i klinikk som ikke er timeplanfestet, men som må utføres i arbeidstid. Selvstudie må i all hovedsak foregå på kveldstid og i helger. Dette tilsier at studentene har vesentlig mer arbeidsbelastning enn det som er normert for et fulltidsstudium.

Videre opplever studentene at de har lav motivasjon for de prekliniske fagene ettersom de ikke forstår hva dette skal brukes til. De ønsker klinisk erfaring tidligere i studiet for å kunne danne seg et bilde av hvorfor det er viktig å erverve seg basalkunnskaper. Studentene opplever også at de har problemer med å forstå arbeidsoppgavene på ferdighetskursene, da de ikke kjenner til sluttproduktet, eksempelvis har de færreste studentene kjennskap til hva en krone eller en bro er når skal begynne å lage det selv.

IKO ser at driften av studentundervisningen med pasientbehandling slik den utføres i dag, er tungvint og uhensiktsmessig med tanke på pasientflyt, arealutnyttelse og utnyttelse av arbeidskraft (se rapport fra arbeidsgruppe 1). Eksempelvis er det veldig ulike behov for lærerkrefter (instruktørtannleger og annet klinikkpersonale) på høst og vårsemesteret på enkelte fagseksjoner. Studentene får ikke tilstrekkelig erfaring med å gjennomføre et fullstendig journalopptak med diagnostikk og behandlingsplanlegging (se NOKUT rapport 2007).

I de fleste fag er forelesninger spredt over lange perioder som gir en fragmentert teoretisk undervisning og for noen fag uhensiktsmessig lang tid fra oppstart av forelesninger til eksamen. Det er også lite hensiktsmessig at eksamen kommer på slutten av den kliniske praksisperioden. Det er i flere fora ytret ønsker om mer samlet fagspesifikk undervisning.

Dagsordenen med to kliniske økter, med en hektisk periode i mellom, der både lunsj og forelesninger skal avvikles, gir stressende arbeidsdager for studentene og trolig dårligere utbytte av teoretisk undervisning. Videre gir det ofte en forskyvning av arbeidsdagen, slik at studenten ikke rekker å bli ferdig i tide før klinikkpersonalet skal gå hjem for dagen. Dette svekker både pasient- og studentsikkerheten.

Videre ser IKO at det er behov for en modernisering av studieplanen slik at vi utdanner tannleger som er rustet for morgendagens behov og morgendagens teknologiske hjelpemidler (se egen rapport om implantater). Det er viktig at vår utdanning er i tråd med internasjonale standarder og retningslinjer og at vi tar i bruk moderne undervisnings- og vurderingsformer som har vist seg å være mer effektive enn tradisjonell klasseromsundervisning

Ytterligere er det nylig laget ny studieplan for medisin, og det er behov for å gjøre endringer i vår studieplan slik at disse samsvarer i de første 3 semestrene. Medisinerstudentene begynner for eksempel med pasientkontakt på 1. studieår og dette danner grunnlaget for en del av de teoretiske

kursene på første og andre semester. For at odontologistudentene skal ha tilsvarende utbytte av denne undervisningen, må de også ha arenaer for pasientkontakt samtidig.

Mandat for arbeidsgruppe 2

Arbeidsgruppen fikk følgende mandat:

- Beskrive behovet for fremtidig tannhelsetjeneste (15-års perspektiv). Hvilken kompetanseprofil skal en fremtidig tannlege ha?
- Foreta en grenseoppgang mellom allmennpraksis og spesialisttjenester (grunnutdanning vs. Spesialistutdanning) på generelt nivå
- Tilpasse klinisk undervisning i allmennodontologi konsentrert til en ukedag og tilpasse de ulike kliniske fagenes undervisning til dette, inkludert tidspunkt for vurdering (eksamen)
- Vurdere varighet og plassering av praksisstudiet
- Foreslå ny fordeling av studiepoeng etter revisjon av makroplanen
- Foreslå tiltak som skal bedre pasientflyt i klinikken, inkludert pasientinnskriving
- Vurdere å foreslå økt bruk av nye undervisnings- og vurderingsformer, vurdere om mengden teoretisk undervisning kan reduseres og om det er behov for å endre vurderingsformer som benyttes innen de ulike emnene.
- Se på forhold ved studieplanen som kan bedre studentutvekslingen i programmet, både når det gjelder utreisende og innreisende studenter.

Målsetning for ny studieplan i odontologi

Hovedmål

- Legge om teoretisk undervisning til basal fagspesifikk undervisning innen alle felt de første 3 studieårene og mer kompleks temabasert undervisning de 2 siste studieårene.
- Sette pasienten i fokus og la pasientens helhetlige behov styre studentenes kliniske tjeneste.
- Styrke den akademiske profilen ved å utvide prosjektoppgaven og plassere oppstart tidligere i studiet.

Delmål studenter

- Tidligere klinisk eksponering og dermed økt forståelse for faget
- Økt bruk av gruppearbeid hvor studentene lærer av hverandre og stimuleres til egenstudier
- Større fokus på helhetlig behandling, behandlingsplanlegging og prognosevurdering
- Større ansvar for pasienter; pasienten i fokus
- Økt vitenskapelig fokus gjennom hele studiet
- Økt ansvar for egen læring og progresjon
- Jevnere arbeidsbelastning gjennom hele studiet og kontroll med egen studiehverdag
- Kompetanse til å møte fremtidens odontologi
- Praktisk erfaring fra ulike klinikker: offentlig, privat, sykehus, sykehjem osv.

Delmål institutt

- Mer samlet teoretisk undervisning
- Økt fokus på forskningsbasert undervisning
- Små fagspesifikke eksamener tidligere i studiet

- Større og mer sammensatte eksamener senere i studiet
- Bruk av virtuelle pasienter som eksamensform
- Undervisning i form av tematiske bolker
- Økt funksjonell utnyttelse av personale, utstyr og undervisningslokaler
- Mer bruk av digitale hjelpemidler og undervisningsformer
- Økt mulighet for å samle større grupper av ansatte og studenter i møter, seminarer og kurs på dagtid

Ny studieplan

Teoretisk undervisning:

Teoretisk undervisning vil fordeles slik at de mest basale emnene vil bli undervist og vurdert med fagspesifikke eksamener tidligere i studiet i forhold til dagens ordning. De siste 3-4 semestrene vil undervisning bli samlet i tematisk bolker med bidrag fra flere ulike fagområder. Studentens progresjon vurderes ved hver semesterslutt med en semestereksamen. Semestereksamen skal ha en klinisk del i form av virtuell pasienteksamen, samt en teoretisk del i form av eksamen sammensatt av de ulike fagområdene som har gitt undervisning i semesteret.

I tillegg skal studenten levere to skriftlige arbeider i form av en todelt integrert master Del 1 skal være en enkel oversiktsoppgave over valgfritt tema. Del 2 skal være en fordypningsoppgave over valgfritt tema, med mer forskningsbasert fokus.

Klinisk undervisning

Kull I: Assistansekurs 1. semester, assistering av minimum 10 økter 2. semester.
Kull II. Assistering av minimum 30 økter, 2. og 3. semester, hospitering på spesialistklinikk og kirurgen.
Kull III. Pasientbehandling, enkle oppgaver henvist fra kull IV og V, studenter arbeider 2 sammen.
Kull IV: Voksne pasienter, alle typer behandling fra journalopptak, diagnostikk, behandlingsplanlegging, behandlingsgjennomføring og avlevering. En gruppelærer har hovedansvar for 6 studenter og deres pasienter. Pasienten følger studenten. Enkle oppgaver henvises til student på kull III. Arbeid på Barneavdeling 1 økt pr. uke hvert semester.
Kull V: Alle typer pasienter. Voksne pasienter, som nevnt over, arbeid på Barneavdeling 1 økt pr. uke hvert semester. Hospitering på utplasseringsklinikker i Bergen, offentlig og privat, eks. Kompetansesenter, offentlig klinikk og sykehjem, en til to uker hvert sted. Praksisstudiet (se under)

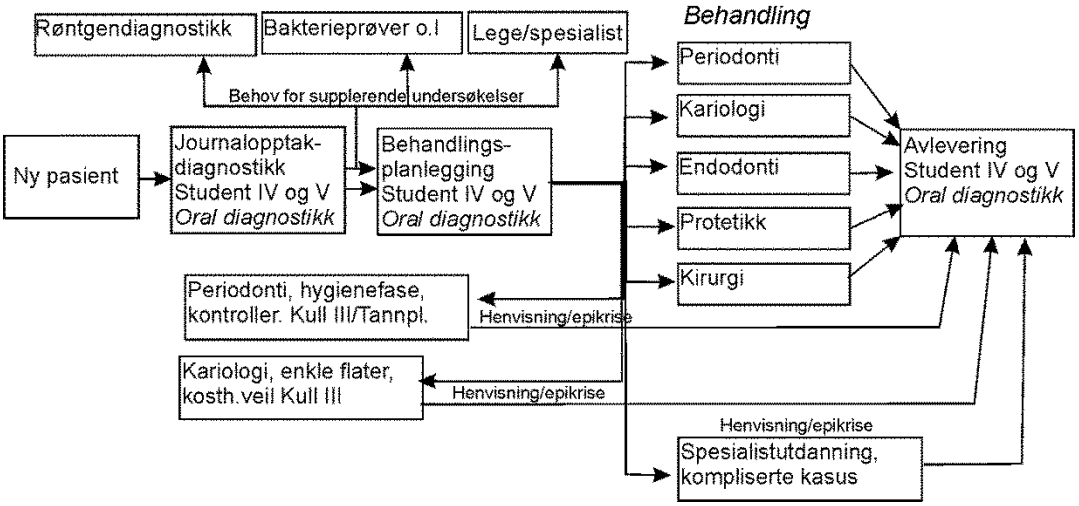

Figur 1. Pasientflyt ved pasientbehandling for voksne. Studenten på 4. og 5 studieår tar opp journal på første besøk og sørger for å lage en behandlingsplan med kostnadsoverslag før neste besøk. Pasienten følges opp og behandles i all hovedsak av en student. Enkle arbeidsoppgaver henvises til studenter på lavere kull. Vanskelige arbeidsoppgaver henvises til spesialistkandidater. Hovedstudenten står ansvarlig for henvisning og videre oppfølging sammen med gruppelærer og teamsekretær. Studentene kan også henvise til hverandre, dersom dette gir bedre pasientflyt eller mer hensiktsmessig fordeling av erfaring. Pasienten skal inn til avlevering og gjennomgang på Oral diagnostikk før utskrivning eller overføring til et kontrollregime.

Vurderingsformer i klinikk og teori

Det vil bli underveisvurdering i ferdighetskurs og kliniske kurs. Hver student knyttes opp mot en mentor som skal holde seg orientert om progresjon og pasientflyt. Disse jobber i et team med klinikktannhelsesekretær som har felles ansvar for pasientene og studentenes progresjon.

Alle kliniske økter/prosedyrer/hospitering skal registreres i studentens digitale læringsmappe (e-mappe). Studentene er selv ansvarlig for å få oppfylt sine krav i de ulike fag/klinikker, men kan få hjelp av gruppelærer og teamsekretær til å skaffe egnede kasus ved behov.

Teoretisk undervisning vurderes ved gjennomgang av gruppearbeid, ved innleverte virtuelle pasientvurderinger, ved kasuspresentasjon og ved eksamen.

Praksisstudiet:

3 uker utplassering på offentlig klinikk 9. semester. Skriftlig rapport basert på erfaringen skal leveres i 9. semester. Utvidelse skal vurderes, samt både omfang og innhold i eventuell utvidelse.

Fremdriftsplan for Arbeidsgruppe II

Februar 2016: Innsamling av nødvendig grunnlagsinformasjon, rapporter, studentevaluering, NOKUT, st.mld., lover og regler o.l. - GJENNOMFØRT

Mars/April 2016: Diskutere overordnede prinsipper og ideer for tannlegeutdanningen i Bergen - GJENNOMFØRT

Mai 2016: Forme en grovskisse for ny studieplan. Foreslå underarbeidsgrupper som skal samle inn nødvendig informasjon til ny studieplan og/eller lage konkrete løsninger på ulike modeller - GJENNOMFØRT

Mai 2016: Presentere grovskisse med forslag til underarbeidsgrupper med de respektive arbeidsbeskrivelsene for styringsgruppen - GJENNOMFØRT

Mai/juni 2016: Arrangere åpne informasjonsmøter med presentasjon av overordnede prinsipper og foreløpig skisse - GJENNOMFØRT

Juni 2016: Sende ut arbeidsbeskrivelser til underarbeidsgrupper, med spesifiserte krav om nødvendig informasjon. Publisere nettside som informerer om progresjonen i arbeidet. Sende ut spørreundersøkelse om fremtidens behov og utfordringer.

November 2016: Frist for innsending av rapporter fra underarbeidsgrupper

Desember 2016 - April 2017: Detaljplanlegging av ny studieplan.

April 2017: Førsteutkast «Ny studieplan» sendes på høringsrunde på mail til medlemmer i Arbeidsgruppe 2, samt til styringsgruppe for orientering

Mai 2017: Forslag til Ny studieplan sendes på høring til styringsgruppen, Fagseksjoner og SU, svarfrist 15. september

August 2017: Åpent informasjonsmøte for ansatte IKO om ny studieplan

August 2017: Åpent informasjonsmøte for studenter på IKO om ny studieplan

November 2017: Ny studieplan klar for implementering for kull I, (IV og V), August 2018

Underarbeidsgrupper og deres arbeidsoppgaver

Underarbeidsgrupper	Oppgaver	Ansvarlig
IT-løsning	Klinikkbookingsystem Stolbooking/student/pasientkontakt/teamsekretær Oversikt over ledige stoler Mulighet for å regulere antall tilgjengelige uniter basert på lærerkrefter	Knut Buanes, Tone Holtås, Marit Øilo
Klinikklogistikk	Sørge for praktiske nettbaserte løsninger for fordeling av stoler, pasienter og lærerkrefter, Mentorordning, Diagnostikkavdeling, Akuttklinikk	Cecilie H. Petterson/Kari Vabø/Harald Nesse/Mona Johannesen
Faglogistikk Undervisnings- og vurderingsformer	Kravspesifikasjoner, målbeskrivelse Valgfag Grensegang og integrering med Spesialisering Beskrive bruk av undervisnings- og vurderingsformer	Marit Øilo/Xieqi Shi/Karen Brinch
Temabolker	Foreslå tema Skissere omfang og gjennomføring Vurderingsformer de siste 2 år	Torgils Lægreid/Ida Kjeseth/Anders Røsland/ Kathrine Skarstein
Timeplan/studiepoeng	Skissere grovinndeling av studiepoeng og tidsmessig plassering av de ulike kursene	Karen Brinch/Sissel Urdal

Praksisstudiet	Vurdere omfang, plassering og eventuell utvidelse (TVEPS?)	Kristin Klock/ Marit Øilo
Virtuell pasienteksamen	Utrede mulighet for bruk av virtuelle pasienter som kasus og til eksamen	Xieqi Shi/Annika Rosen
Klinisk pasienteksamen	Utrede mulighet for bruk av pasienter til avsluttende eksamen (OSCE-test)	Torgils Lægreid/Harald Nesse
Introkurs/Pasientkontakt/Klinisk hospitering	Pasienthåndtering/Assistansekurs/Hospitering på kull I og II. Tilpasses timeplan fra IBM	Lucia Nesteby/Marit Øilo/Mildrid Vevelstad/Katrine Skarstein